

جدیدترین گزارش شکاف جنسیتی وضعیت ایران را مطلوب ارزیابی نکرد

زنان و نابرابری

ایجاد فرصت‌های برابر اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، بهداشتی و آموزشی در برخی از کشورهای توسعه‌یافته مؤثر واقع شده اما هنوز در اغلب کشورهای جهان، زنان در مقابل مردان از فرصت‌ها و امکانات برابر برخوردار نیستند.

بر اساس گزارش این نهاد، از هر پنج شغل ایجادشده برای زنان، چهار شغل (۸۰ درصد) در اقتصاد غیررسمی است؛ درحالی‌که این نسبت برای مردان، دو از هر سه شغل (۶۶ درصد) است. علاوه بر این درگیری‌های ژئوپلیتیکی و تغییرات آب و هوایی هر دو به‌طور نامنتزایی بر زنان تأثیر می‌گذازند و شرایط آنان را بدتر می‌کنند.

مجمع جهانی اقتصاد در جدیدترین گزارش خود به بررسی وضعیت نابرابری بین زنان و مردان در ۱۴۶ کشور جهان پرداخته است. براساس این در سال جاری ۱۰ کشور که در بالاترین سطوح برابری جنسیتی قرار دارند، عبارت‌اند از: ایسلند، نروژ، فنلاند، نیوزیلند، سوئد، آلمان، نیکاراگوئه، نامیبیا، لیتوانی و بلژیک. رتبه برخی کشورها در این شاخص عبارت‌اند از آمریکا ۴۳، بریتانیا ۱۵، اسپانیا ۱۸، چین ۱۰۷، هند ۱۲۷، قطر ۱۳۳، ترکیه ۱۲۹ و عربستان ۱۳۱. افغانستان در این گزارش به‌عنوان کشوری شناخته‌شده که بیشترین نابرابری بین زن و مرد را دارد. بر اساس گزارش شکاف جنسیتی در سال ۲۰۲۳، هنوز هیچ کشوری به برابری جنسیتی دست نیافته است اما ۹ کشور برتر، حداقل ۸۰ درصد شکاف جنسیتی خود را از بین برده‌اند.

وضعیت نابرابری در ایران

بر اساس گزارش مذکور نمره ایران در شاخص شکاف جنسیتی ۰۰۵۷۵ برآورد شده که از متوسط کشورهای با درآمد پایین هم کمتر است. این رقم، ایران را در رده‌بندی جهانی در رتبه صدوچهل‌وسومین کشور جهان قرار داده است که نسبت به سال گذشته تغییری ندارد. تنها سه کشور الجزایر، چاد و افغانستان شرایط بدتری از منظر شکاف جنسیتی نسبت به ایران دارند. در زیربخش آموزش نسبت به سایر زیربخش‌ها وضعیت بهتری وجود دارد و ایران را در مقام صدودوازدهم جهان قرار داده است. در زیربخش بهداشت نیز وضعیت نسبت به فرصت‌های اقتصادی و سیاسی بهتر است اما در دو بخش فرصت‌های اقتصادی و توانمندسازی سیاسی، ایران در پایین‌ترین جایگاه‌ها قرار دارد. در ادامه وضعیت این چهار زیربخش به‌صورت تفصیلی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در بین ۱۴۶ کشور جهان، ایران به‌لحاظ زیرشاخص فرصت‌های اقتصادی در رتبه ۱۴۴ جای گرفته است. این به آن معناست که از لحاظ شاخص‌های اقتصادی فقط دو کشور از ایران وضعیت بدتری دارند. بر اساس گزارش «مجمع جهانی اقتصاد»، نرخ مشارکت

زنان در بازار کار ایران ۱۳۰۸ درصد بوده که پایین‌ترین رقم مشارکت در بین کشورهای جهان است. این در حالی است که براساس این گزارش، زنان ۳۵ درصد نیروی کار حرفه‌ای و متخصص کشور را به خود اختصاص داده‌اند. وجود قوانین نابرابر در اشتغال، تأکید بر نقش‌های سنتی زنان و تشویق‌های دولتی برای فرزندآوری زنان از جمله دلایل حضور اندک زنان در بازار کار است. حدود ۱۸ درصد از مدیران و مقامات ارشد در ایران زن هستند که از این حیث، کشور را در رتبه صدویست‌ودوم جهان قرار می دهد. شاخص دیگر در این حوزه، دستمزد به ازای کار برابر است. از نظر شکاف بین درآمد زنان و مردان نیز ایران یکی مانده به آخرین رتبه جهانی را در اختیار دارد. بر این اساس، درآمد مردان در سال ۲۰۲۳ به‌طور متوسط حدود شش برابر زنان بوده است. مقایسه شکاف دستمزد زنان و مردان در ایران در مقایسه با برخی از کشورهای همسایه وضعیت وخیم زنان ایرانی را در مقایسه با همتایان خود در منطقه نشان می‌دهد. اگرچه شکاف دستمزد بین زنان و مردان در قطر بیشتر از ایران است اما از منظر مقیاس، مردان در این کشور دو برابر زنان دستمزد دارند؛ درحالی‌که این رقم در ایران شش برابر است. در بین کشورهای همسایه، در قطر شکاف درآمد زنان و مردان کمتر است.

دسترسی آموزشی

بهترین عملکرد ایران در شاخص‌های چهارگانه شکاف جنسیتی در این شاخص بوده است. از منظر شاخص دسترسی آموزشی ایران جایگاه صدودوازدهم را از بین ۱۴۶ کشور جهان به خود اختصاص داده است.

بر این اساس، ۸۸٫۸ درصد از زنان و ۸۹٫۸ درصد از مردان در دوره متوسطه اول ثبت‌نام می‌کنند که جایگاه نودویکم را برای کشور به ارمغان آورده است. این رقم در دوره متوسطه دوم ۵۷٫۱۸ درصد برای زنان و ۵۹٫۲۴ درصد برای مردان است که ایران را در جایگاه صدوهشتم در بین کشورهای جهان قرار داده است. باید توجه داشت اگرچه شرایط زنان ایرانی در حوزه آموزش نسبت به مردان بهتر از بقیه حوزه‌هاست اما این آموزش منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی و اجتماعی برای زنان نشده است.

سلامتی و بقا

در این بخش دو شاخص نسبت جنسی در بدو تولد و شاخص امید زندگی محاسبه می‌شود و کشورها بر اساس این شاخص‌ها رتبه‌بندی می‌شوند. بر اساس گزارش شکاف جنسیتی، داده‌ای برای ایران در این بخش اشاره نشده است. تنها شاخص ازدواج زود هنگام در ایران معادل ۲۱٫۴ از کل ازدواج‌ها اعلام شده است. این درحالی است که

شاخص شکاف جنسیتی و زیرشاخص‌های ایران طی دو سال اخیر				
شاخص	۲۰۲۲	۲۰۲۳		
	رتبه	نمره	رتبه	نمره
شاخص شکاف جنسیتی	۱۴۴	۰.۵۷۶	۱۴۳	۰.۵۷۵
مشارکت اقتصادی و فرصت‌ها	۱۴۴	۰.۳۴۳	۱۴۴	۰.۳۴۴
دستیابی به آموزش	۱۰۶	۰.۹۶۳	۱۱۲	۰.۹۶۰
سلامتی و بقا	۱۱۸	۰.۹۶۴	۱۱۶	۰.۹۶۴
توانمندسازی سیاسی	۱۴۲	۰.۰۳۶	۱۴۳	۰.۰۳۱

شکاف دستمزد زنان و مردان در ایران و برخی از کشورهای منطقه در سال ۲۰۲۳				
کشور	ایران	عربستان	ترکیه	قطر
شاخص	۲۵.۴۴	۶۳.۴۸	۴۳.۵۳	۱۰۸.۶۱
متوسط دستمزد مردان	۴.۳۶	۱۸.۳۱	۱۹.۳۶	۵۱.۳۲
متوسط دستمزد زنان	۲۱.۰۸	۴۵.۱۷	۲۴.۱۷	۵۷.۲۹
تفاوت دستمزد زنان و مردان	۵.۸ برابر	۳.۵ برابر	۲.۲ برابر	۲.۱ برابر

این رقم در عربستان سعودی ۵۰.۸ درصد و در ترکیه ۶۰.۷ درصد است. ازدواج در سنین پایین یکی از دلایل مهم فقر در بین زنان، نابرابری و تشدید مردسالاری است. در گزارش سال گذشته شکاف جنسیتی، میانگین سن مادران ایرانی در اولین تولد فرزند ۲۸.۶ سال عنوان شده بود که با میانگین سنی مادران در ترکیه برابر اما از ۳۲.۱ سال در عربستان کمتر بود. البته این عدد آثار تمرکز حاکمیت بر چندفرزندی و طرح موسوم به افزایش جمعیت در ایران را در نظر نگرفته است.

توانمندسازی سیاسی

ایران پس از زیرشاخص مشارکت اقتصادی، ضعیف‌ترین عملکرد را در بخش توانمندسازی سیاسی زنان داشته است. تعداد زنان در پارلمان و کابینه و میزان واقعی حضور زنان در این پست‌ها از جمله زیرشاخص‌های توانمندسازی سیاسی زنان است که وضعیت ناترازی دارد. بر اساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد، تنها پنج درصد از صندلی‌های پارلمان در ایران به زنان اختصاص دارد. این در حالی است که این نسبت در ترکیه ۱۷.۴ درصد و در عربستان ۱۹.۹ درصد است. طی چند دهه اخیر زنان در پست‌های وزارتی جایگاهی نداشته‌اند و تنها در دولت دوم محمود احمدی‌نژاد، تصدی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به یک زن سپرده شد.

جمع‌بندی

براساس گزارش‌های مجمع جهانی اقتصاد، در ۱۵۵ کشور جهان حداقل یک قانون برای ممانعت از اشتغال زنان وجود دارد. در صد کشور جهان، زنان با محدودیت‌های جنسیتی برای یافتن شغل مواجه هستند و در ۱۸ اقتصاد، شهروان می‌توانند مانع از اشتغال همسران خود شوند. البته روزنه‌های امیدیه هم برای آینده وجود دارد. برای مثال، در دو سال گذشته، در ۶۵ کشور جهان ۹۴ مورد اصلاحی در جهت ایجاد فرصت‌های برابر برای زنان را انجام داده‌اند. این پیشرفت‌ها در حالی رخ می‌دهد که وضعیت زنان در ایران تغییر چندانی نداشته است. برخی از کارشناسان بر این باورند که وجود مشکلات عدیده اقتصادی، فرصتی برای بهبود وضعیت زنان باقی نمی‌گذارد اما مستند به سخنان همسر رئیس دولت سیزدهم در وئزولتا و اظهارات معاونان زنان رئیس‌جمهوری، می‌توان گفت سیاست‌گذاری کلان در این حوزه تأکید بر نقش‌های سنتی زنان است؛ سیاست‌هایی که بخش زیادی از جامعه زنان شهری را تحت تأثیر قرار می‌دهد و در کنار مسائلی مانند نابرابری در حقوق اجتماعی و خانوادگی، به ناآرامی بخش بزرگی از زنان می‌انجامد.

توضیحات بانک مرکزی درباره اقساط وام جدید مسکن

بانک مرکزی در واکنش به گزارش «تسهیلات مسکن؛ عبارت محترمانه وام نمی‌دهیم» که در تاریخ یکم تیر سال جاری منتشر شد، توضیحاتی را برای روزنامه «شرق» ارسال کرده که در ادامه می‌خوانید:

۱. تسهیلات اوراق گواهی حق تقدم به درخواست متقاضی و با سپرده‌گذاری در بانک‌های عامل قابل اخذ بوده و حسب آمار اخذشده این تسهیلات عموماً جهت خرید مسکن استفاده می‌شود. لذا به لحاظ ماهوی سازوکار و کاربرد آن مجزا از تسهیلات تکلیفی قانون جهش تولید مسکن که تکیه بر ساخت و عرضه مسکن دارد، می‌باشد.
۲. حساب سپرده سرمایه‌گذاری ممتاز، با هدف تجهیز و هدایت منابع در بخش مسکن در سال ۱۳۸۴ شکل گرفته و اشخاص حقیقی و حقوقی با سپرده‌گذاری در این حساب، علاوه بر دریافت سود مطابق با نرخ سود حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت، از امتیاز دریافت اوراق حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن بانک نیز برخوردار می‌شوند. براساس این، اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن به دارندگان حساب سپرده سرمایه‌گذاری ممتاز بانک‌های مسکن و ملی ایران و از طریق سپرده‌گذاری در حساب‌های مذکور و رعایت زمان انتظار تعلق می‌گیرد و متقاضیان دریافت تسهیلات

ساخت/خرید یا جعاله مسکن به‌منظور استفاده از این اوراق، می‌بایست در حساب مذکور سپرده‌گذاری نمایند.

۳. سازوکار حساب مزبور به گونه‌ای طراحی شده است که متقاضیانی که امکان و فرصت زمانی (دوره انتظار) سپرده‌گذاری در حساب فوق‌الذکر (رعایت زمان انتظار جهت دریافت تسهیلات) را ندارند، می‌توانند نسبت به خرید اوراق موصوف (از دارندگان اوراق) از طریق شرکت فرابورس اقدام نمایند.

۴. نرخ سود تسهیلات خرید مسکن از محل اوراق مزبور نیز همانند سایر تسهیلات اعطایی شبکه بانکی، نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار در زمان انعقاد قرارداد (با لحاظ تخفیف نیم‌درصدی نرخ سود تسهیلات مزبور توسط بانک عامل) بوده و هزینه‌های ناشی از خرید اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن بدون دخالت شبکه بانکی و با رعایت قوانین و مقررات حاکم بر شرکت فرابورس تعیین می‌شود و سود حاصل از فروش اوراق یادشده نیز متعلق به سپرده‌گذارانی است که با رعایت قوانین مرتبط، دارنده اوراق تلقی می‌شوند.
۵. اقساط تسهیلات مزبور، در سقف‌های مصوب شورای پول و اعتبار و با در نظرگرفتن

سهم مسکن از بودجه خانوار در مناطق شهری تعیین شده است؛ به گونه‌ای که به طور مثال در تهران، اقساط تسهیلات یادشده برای سقف فردی ۴۰۰۰ میلیون ریال با لحاظ تسهیلات جعاله (به مبلغ ۱۰۶۰۰ میلیون ریال) ۱۲۵ میلیون ریال می‌باشد.

لازم به ذکر است در صورت عدم دریافت تسهیلات مزبور جهت خرید مسکن، مبلغ اقساط پرداختی بابت تسهیلات از سوی خانوار، می‌باید صرف اجاره یک واحد مسکونی شود. ضمناً به منظور امکان پرداخت اقساط ماهانه تسهیلات مزبور با توجه به استطاعت مالی خانوارها، متقاضیان قادر به پرداخت اقساط سقف‌های جدید تسهیلات به روش پلکانی نیز می‌باشند.

حسب جدول زیر، اقساط ماهانه تسهیلات مزبور در سقف ۲۰۴۰۰ میلیون ریال ۴۸۰۳ میلیون ریال و در سقف ۴۰۰۰۰ میلیون ریال ۸۰۶ میلیون ریال می‌باشد. این اقساط در صورت استفاده زوجین در سقف ۴۰۸۰۰ میلیون ریال ۹۶۰۷ میلیون ریال و در صورت استفاده از سقف ۸۰۰۰۰ میلیون‌ریالی ۱۶۱۰۲ میلیون ریال می‌باشد.

ضمناً متقاضیان در صورت تمایل می‌توانند از تسهیلات جعاله مسکن تا سقف ۱۰۶۰۰ میلیون ریال با اقساط ماهانه ۴۵ میلیون ریال در همه مناطق شهری بهره‌مند شوند.

نوع تسهیلات	مناطق	مبلغ تسهیلات خرید/ساخت	اقساط ماهانه تسهیلات خرید/ساخت
انفرادی	تهران	۴۰۰۰	۸۰۰۶
	بالای ۲۰۰ هزار نفر	۳۲۰۰	۶۴۰۴
	سایر مناطق	۲۴۰۰	۴۸۰۳
زوجین	تهران	۸۰۰۰	۱۶۱۰۱
	بالای ۲۰۰ هزار نفر	۶۴۰۰	۱۲۸۰۹
	سایر مناطق	۴۸۰۰	۹۶۰۷
جعاله	همه مناطق	۱۶۰۰	۴۴۰۶

نوع تسهیلات مناطق مبلغ تسهیلات خرید/ساخت اقساط ماهانه تسهیلات خرید/ساخت

شورای رقابت، نسخه اقتصاد اسلامی برای صنعت خودرو پیچیده است؟

محمدرضا سید نورانی، رئیس شورای رقابت و مدرس بازتنشته اقتصاد اسلامی دانشگاه علامه طباطبایی، برای حل مسألهٔ ریز و درشت صنعت خودرو، یک راه‌حل دارد: «قیمت‌گذاری دستوری». در این روش شورای متشکل از چند عضو برای صنعت خودرو با ده‌ها حلقه در زنجیره تولید، پشت درهای بسته تصمیم‌گیری می‌کنند تا بتوانند قیمت نهایی محصول (در اینجا خودرو) را کنترل کنند. البته روشن است این شورا که اغلب اقتصاد‌خوانده هستند، از شکست سیاست قیمت‌گذاری دستوری اطمینان دارند ولی امیدوارند تا بتوانند تصمیم‌های این شورا را با سیاست ارباب و تهدید اجرا کنند. با وجود مسألهٔ متعدد اقتصادی کشور اما این شورا تنها به دنبال مانور تبلیغاتی بر موضوع خودرو است. بیانه‌های اخیر این شورا نسبت به خودروسازان فقط و فقط ارباب و تهدید است. چیزی که بیانگر شکست سیاست قیمت‌گذاری دستوری در همان بدو امر است و این شورا توانسته با یک سازوکار منطقی اهداف خود را پیگیری کند. اتاق فکر این ایده‌ها محمدرضا سید نورانی، مدرس بازتنشته اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی است. کسی که عمده مقالاتش رنگ‌بویی اقتصاد اسلامی دارد. وی از سال ۱۳۸۲ تاکنون عضو انجمن «اقتصاد اسلامی» بوده است. مقالات وی نیز عمدتاً در نشریه «فصلنامه اقتصاد اسلامی» و «نشریه مطالعات راهبردی بسیج» و «نشریه معرفت اقتصادی» منتشر شده است؛ بنابراین این دوره شورای رقابت را می‌توان دوران آزمون و خطای مدافعان ایده اقتصاد اسلامی دانست. «نشریه معرفت اقتصادی»، نشریه‌ای وابسته به مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی در قم است که از نظر فکری به جبهه پایداری و آیت‌الله مصباح‌زیدی نزدیک هستند، به همین ترتیب نشریه مطالعات راهبردی بسیج نیز با پژوهشکده مطالعات و تحقیقات بسیج وابستگی دارد و در نهایت باید از نشریه فصلنامه اقتصاد اسلامی نام برد که به علی‌اکبر رشاد مؤسس «پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی» وابسته است.
نمّره

شورای رقابت در مرکز ملی رقابت

فراخوان عمومی مناقصه یک مرحله‌ای

اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمان در نظر دارد مناقصه عمومی خدمات:

ایجاد زیر ساخت مورد نیاز جاذبه گردشگری روستای تاریخی میمند شهربابک(اصلاح شبکه برق)را

به شرح جدول ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید.کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی: **https://www.setadiran.ir** انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

– **تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ستاد:** روز سه شنبه ۱۴۰۲/۰۴/۰۶ ساعت ۰۸:۰۰ می باشد.

– **مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه:** شنبه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰ ساعت ۱۹:۰۰ از طریق سامانه ستاد می باشد.

– **مهلت زمانی ارئه پیشنهادها:** چهارشنبه ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ ساعت ۰۸:۳۰ از طریق سامانه ستاد می باشد.

– **زمان بازگشایی پیشنهادها:** چهارشنبه ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ ساعت ۰۹:۰۰ از طریق سامانه ستاد می باشد.

– **زمان اعتبار پیشنه‌ها:** ۱۵ روز کاری بعد از تاریخ بازگشایی(۱۴۰۲/۰۵/۱۰)

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه

پاکت های الف: کرمان بلوار جمهوری اسلامی نیش سه راه هوانیروز– شماره تماس: ۰۷-۳۲۸۱۶۵۰۴-۰۳۴

اطلاعات سامانه تدارکات الکترونیکی دولت جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: ۰۷-۳۲۸۱۶۵۰۴-۰۳۴

اطلاعات سامانه تدارکات الکترونیکی دولت جهت انجام مراحل عضویت در سامانه، مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴ و ۰۳۴-۳۲۵۱۶۰۵۵

ردیف	شماره سیستمی	موضوع مناقصه	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ ضمانت نامه (ریال)
۱	۲۰۰۲۰۰۹۰۰۹۰۰۰۰۵	مناقصه عمومی یک مرحله ای ایجاد زیر ساخت مورد نیاز جاذبه گردشگری روستای تاریخی میمند شهربابک(اصلاح شبکه برق)	۲۱۰۰۲۸۰۸۵۵۰۶۲۰	۱۰۰۵۲۰۰۰۰۰۰۰

نشانه آگهی : ۱۵۱۹۸۰۹

روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان